

Visionen om ORIGO som en apologetisk ressource

Jubilæumsinterview med Bent Vogel

I anledning af, at ORIGO nu udsender nr. 100, bringer vi her et interview med cand.scient. Bent Vogel, som først fik idéen til bladet. Vi har bedt ham om at tænke tilbage på de første ideer om bladet og på virkeliggørelsen af planerne.

Hvad var grunden til oprettelsen af Origo?

I 1972 – mens jeg endnu studerede matematik, fysik og astronomi ved Aarhus Universitet – blev jeg en kristen. Det var en stor omvæltning for mig, men også det vigtigste, der er sket for mig i mit liv.

Jeg havde tidligere hørt til dem, der med rationelle og videnskabelige argumenter havde søgt at kritisere kristendommen og alle andre former for religion. Derfor var jeg klar over, at der er brug for, at vi som kristne forholder os til de intellektuelle og videnskabelige argumenter, som man fra tid til anden forsøger at bruge mod vores tro. Derfor blev apologetik - dvs. forsvar for troen - den udfordring, som jeg som kristen allerhelst ville tage op. Her kunne jeg også forene min interesse for naturvidenskab med min kristne tro. Hertil kom, at jeg siden mine teenage-år havde drømt om at være med til at udgive et tidsskrift.

Hvordan gik det til at Origo blev oprettet?

Jeg var klar over, at et af de områder, hvorpå den kristne tro blev angrebet med (mis)brug af naturvidenskabelige argumenter, drejede sig om universets, livets, arternes og menneskets oprindelse. Gennem årene har mange ateister søgt at bruge naturvidenskaben som argument mod den kristne skabelsestro. Her var der altså en vigtig apologetisk udfordring – ikke mindst for kristne med naturvidenskabelig uddannelse. Men hvordan skulle man gribe sagen an?

I sommeren 1979 traf jeg en fyr, der underviste om skabelse kontra udvikling, og han solgte mig en meget god bog. Bogen indeholder en grundig kritik af udviklingslæren, både den astronomiske, den kemiske og den biologiske udvikling. Bogens titel er "What about Origins?" og er skrevet af en kristen biokemiker ved navn Monty White. Det er

stadig en af mine bedste bøger blandt hundrede andre.

Hvad skete der så i de næste par år?

I sommeren 1980 traf jeg Ole Dichmann, som var cand.phil. i dansk, og som også var optaget af problemstillingen om skabelse kontra udvikling. Vi drøftede, hvad vi kunne stille op med den udfordring. Ole ville gerne interviewe folk på gaden for at få en debat med dem om altings oprindelse, men jeg havde helt andre tanker. To år senere traf vi så en af mine gamle studiekammerater fra fysik- og matematik-studiet ved Aarhus Universitet, Peter Øhrstrøm. Sammen besluttede vi tre at oprette et tidsskrift, der skulle indeholde argumenter for, at det går an at tro på skabelse, selv om man ved noget om naturvidenskab. Altså at kristen tro og naturvidenskab kan gå fint sammen.

Hvad er egentlig baggrunden for navnet Origo?

I begyndelsen da vi havde stiftet en selvejende institution ved navn Kosmos og senere udgivet et blad af samme navn (det skete i marts 1983), fik vi det problem, at et andet tidsskrift havde allerede taget navnet Kosmos, hvilket vi ikke vidste. Vi måtte derfor vælge et andet navn. Ole og jeg bladrede lidt i en ordbog og fandt navnet Origo, der betyder begyndelse eller oprindelse, og det var jo netop, hvad vores blad primært handler om. Vi ringede til Peter, som straks ved med på forslaget om det nye navn, som vi så har brugt siden.

Hvad ser du som den centrale udfordring for Origo?

Origos vigtigste udfordring er fortsat den apologetiske. Det drejer sig først og fremmest om at fjerne tankemæssige forhindringer for den kristne skabelsestro. For den enkelte kan der være meget i tanke- og i følelseslivet, som gør det svært at tro. Anstødssten har man traditionelt kaldt sådanne forhindringer. Disse anstødssten kan være dogmer og verdensbilleder, som sindet præges af. F.eks. kan udviklingslæren i alle dens mangfoldige udklædninger være en ideologisk anstødssten. Der er eksempler på, at mennesker ikke synes, at de kan tro på en skaber og dermed heller ikke på det kristne evangelium, fordi de tror, at videnskaben med udviklingslæren har dokumenteret, at der

Cand.scient Bent Vogel -
idemanden bag Origo

ikke findes nogen skaber. Det er Origos opgave at rydde sådanne misforståelse af vejen, således at den enkelte ikke forhindres i at tro pga. "naturvidenskabelige" anstødssten.

Har debatten om forholdet mellem skabelsetro og videnskab ændret sig siden Origo nr. 1?

Både ja og nej. Vi har ikke ændret den saglige linje med gode argumenter og god dokumentation og faglig ekspertise. Vi har heller ikke ændret den stadige forbedring af billeder og andet udstyr, der gør bladet lækkert at læse. Jeg synes at det er meget flot nu. Det er nu virkelig Ori-go' !!! Vi har – ikke mindst på grund af gaver til Origos arbejde – kunnet fastholde, at bladet skal tilbydes til en relativt lav pris. Jeg er faktisk ganske stolt over, at vi kan tilbyde et lækkert tidsskrift med helt igennem farvemæssigt layout, med et fremragende indhold og i formatet A4 samt ca. 5 gange 28 sider, dvs. 140 sider, inklusive porto og en god service – for kun 150 kroner. Det er meget billigt.

Det er også tydeligt, at bladet har ændret sig noget gennem de 22 år. Det er nok blevet lidt mere teoretisk, og bladet har også fået en større mangfoldighed i alt fald på det filosofiske område. Blandt andet har vi to taget de etiske emner ind.

Er der områder, som redaktionen efter din mening bør fremme i bladet?

Ja. Vi skal efter min mening skrive mere om den "traditionelle" debat om udvikling og skabelse. F.eks. tror jeg, at mange læsere gerne vil have flere artikler om f.eks. fossilerne og deres betydning.

Der er også emner inden for geologi og fysik, geofysik og eksperimental videnskab, som bør blive bedre til at dække. Nogle af disse emner er vanskelige at formidle. Men det kan lade sig gøre, hvis man husker at bruge gode eksempler og illustrationer.

Hvordan skal man i Origo efter din mening håndtere uenigheder mellem skabelsestroende?

Det er et vigtigt spørgsmål. Vi må nemlig se i øjnene, at der findes flere mulige varianter af skabelsesmodellen bl.a. når det drejer sig om jordens og livets alder. Nogle skabelsestroende argumenterer for, at Jorden er relativt ung, andre

har ikke noget imod den traditionelle alder på 4,5 mia. år. Disse forskelle har faktisk i mange lande givet anledning til alvorlige stridigheder mellem skabelsestroende kristne. Uenigheden findes også i Origos redaktion. Men det har vi hidtil kunnet håndtere på en god måde. Vi har været enige om at håndtere denne uenighed ud fra det, som også er mine vigtige livsprincipper i sådanne sammenhænge: At der skal være en balance i tingene, fair play, gensidig respekt og sidst men ikke mindst, at man skal holde hovedet koldt men hjertet varmt!

Hvordan ser du fremtiden for Origo ?

Som nævnt mener jeg, at vi bør satse mere på de ting, som var vigtige for os, da vi oprettede Origo, og som jo stadig er lige aktuelle. Det er stadig den apologetiske udfordring, det drejer sig om. Vi skal stadig arbejde med at blive bedre til at føre en sober dialog om spørgsmål vedrørende forholdet mellem tro og naturvidenskab. Origo skal med andre ord være en apologetisk ressource. Vi skal efter min mening lægge yderligere vægt på det forhold, at de naturvidenskabelige data giver mulighed for to forskellige modeller: en udviklingsmodel og en skabelsesmodel. Det følger ikke af de videnskabelige data, observationer og målinger, at universet, livet og mennesket er blevet til ved en planløs udvikling. Alle disse data stemmer fint med tanken om, at universet og livet i alle dets former er et resultat af Skaberens planlægning. Naturvidenskab og kristen tro går fint sammen. Det er fortsat et meget vigtigt budskab at formidle. Heraf følger også, at unge kristne ikke skal være bange for at vælge en naturvidenskabelig uddannelse. Det er klart, at naturvidenskab som alt andet intellektuelt arbejde kan give anledning til spørgsmål – også til troen. Men det gør ikke noget. Pointen er jo, at der ikke bare findes gode spørgsmål, men også nogle gode svar!